הכל שוחטין · כל היכא דתני הכל כולהו מייתי להו בשמעתא קמייתא דערכין ומפרש הכל לאתויי מאי והכל שוחטין דמתניתין פליגי בה אמוראי בגמרא למר לאתויי טומאת בחולין ולמר לאתויי כותי לו מומר*: **וכולן** · בגמרא מפרש מאי וכולן: **גב' ושחיטתן כשרה דיעבד** · בתמיה וקשה ריש"א תורה אור דמשמע דההוא דאתרבי מהכל לכתחלה אתרבי ואילו סיפא משמע דכי מרבינן מהכל דיעבד מרבינן לה אבל לכתחלה לא אתרבי והא ליכא למימר טולה מתניתין לכתחלה וחדא קתני דכיון דתנא הכל שוחטין פשיטא דכשרה: **וכל הכל לכתחלה הוא** · דתקשה לך ולא תוכל לומר טולה דיעבד וה"ק הכל תורת שחיטה עוהגת בהן אלא שאינו אוכן הפסולין דמתרבי הא שחיטתן כשרה: **אלא הכל ממיריס** · מי מלית למימר לכתחלה יביא בהמת חולין אצל בהמת קדשים ויאמר זו תמורת זו הכל דתמורה מפרש התם לאתויי יורש שממיר בקרבן אביו לאחר מיתת אביו דהתם תנן אין ממירין בשל אחרים: **עוב** · תם **רע** · בעל מום: **התם דקתני טעמא** · דעקר להכל דריש"א דלא תימא לכתחלה הוא אבל הכל שוחטין בדוכתיה קאי דכל כמה דלא עקר ליה ותנא לא שיהו הפסולים רשאים לשחוט כדעקר התם משמע דלכתחלה רבינהו והדר תני ושחיטתן כשרה דמשמע דיעבד: **לא שהאדם רשאי** · דכתיב לא יחליפנו וריש"א הכי קאמר הכל ב) דין תמורה נוהגת בהם והא דתנא בריש"א הכל ממירין ואילטריך ליה תו לפרושי לא שהאדם רשאי כו' ולא נקט בריש"א לשון קדרה הכל שהמירו תמורתם תמורה לשון התנאים הוא זה כמו הכל שוחטין הכל סומכין הכל חייבין הלכך הכא אע"ג דהוצרך להתריך לא שיבה התנא את לשונו: **ומופג את הארבעים** · משום לאו דלא יאיר: **הכל מעריכין** · התם מפרש לאתויי מופלא סמוך לאיש קטן היודע להפלות ג) לשם מי שקדישין ואם סמוך לפרקו הוא כגון בן י"ב שנה ויום אחד דבריו קיימין אע"פ שעדיין קטן הוא עד י"ג שנה ויום אחד: **מעריכין** · תורת מעריכין עליהם אלא אמר ערכי עלי לו ערך פלוני עלי נדרו קיים ואע"ג דקטן הוא זה הטודר חייב ליתן כפי שנים של נערך והדמים קלודין בפרשה: **הכל נערכין** · יש להם ערך ואפילו מוכה שחין שאינו שוה כלום לימכר בשוק יש לו ערך הכתוב בפרשה ואם אמר על עצמו ערכי עלי לו אמר על אחר ערך מוכה שחין זה אלי לא אמרינן האיל ודמיס אין לו ערך כמי אין לו: **הכל נודרים** · דמי עלי לו דמי פלוני עלי שלא אמר דמי הכל נודרים: **הכל נידרים** · כל אדם השוה כלום יש לו דמים ואם אמר דמי עלי לו אמר על אחר דמי פלוני עלי עוהן לפי מה שהוא נמכר בשוק ואפילו היה הנידר זה פחות מבן חדש ואמר דמי תינוק זה עלי יתן דמיו ואע"פ שאין פחות מבן חדש נערך ואם אמר ערכו עלי פטור מכלום שלא נתנה בו תורה ערך דכתיב (ויקרא כז) ואם מבן חדש ועד בן חמש שנים דמיס מיהא יש לו לפי שויו ואם אמר בתורת דמיס עוהן דמיו: **לא יחיה בך חטא** · הא אם תדור יהיה בך חטא: **עוב אשר לא תדור** · לעיל מיניה כתיב את אשר תדור שלא ואפילו הכי עוב אשר לא תדור שמא תדור ולא תשלם הכי מפרש ליה רבי מאיר: **עוב מזה ומזה** · מעודר ומשלם ומעודר ואינו משלם: **שאינו נודר כל עיקר** · שהרגיל בנדרים בא לידי לא יחל דברו: **רבי יהודה אומר עוב מזה ומזה נודר ומשלם** · דהכי משמע עוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם אבל משתדור ותשלם לא שהוא עוב מכולם: **ואפילו ר' יהודה לא קאמר אלא דאמר הרי זו** · דאם מתה לו נגנבה ליטו חייב באחריותה לי כמי כיון דאפרשה הו לא הדר ביה: אבל

*שוחטין ושחיטתן כשרה בחוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלו *את שחיטתן *וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה; **גב' הכל** שוחטין (ג) לכתחלה ושחיטתן כשרה דיעבד אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי וכל הכל לכתחלה הוא אלא מעתה* בהכל ממירין אחד האנשים ואחד הנשים ה"נ דלכתחלה הוא והא כתיב °לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב התם בדקתני טעמא לא *שהאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר מומר °וסופג את הארבעים ג) אלא *הכל מעריכין ונערכין נודרין ונידרין דהכי נמי דלכתחלה הא כתיב °וכי תחדל לנדור לא יהיה בך חטא וכתיב °טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם ותניא *טוב מזה ומזה בשאינו נודר כל עיקר דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם ואפי' רבי יהודה לא קאמר אלא באומר *הרי זו אבל

הכל שוחטין · כתוב בהלכות ארץ ישראל דנשים לא שחטו מפני שדעתן קלות ואין ברואה דאפילו במוקדשין שוחטות לכתחלה *כדאמרינן פרק כל הפסולין (זבחים דף לג:) כל הפסולים ששחטו דיעבד אין לכתחלה לא ורמינהי ושחט מלמד שהשחיטה כשרה כו' ומשני הוא הדין דאפילו לכתחלה אלא משום דבעי למיתני טומאת במוקדשים דלכתחלה לא תנא נמי ששחטו ולא קאמר משום דבעי למיתני נשים דתנא להו בריש"א אלא ודאי משום דנשים שוחטות לכתחלה אפילו במוקדשין והא דלא קתני הכל שוחטין אחד אנשים ואחד נשים כדקתני בתמורה (דף כ:) התם אלטריך למיתניה ד) כדפירש ברש"י תמורה משום דכל הפרשה כולה נאמרה בלשון זכר אבל הכא אין חידוש באשה יותר מבאיש ובפרק כל הפסולין (דף לא:) גבי קדשים אילטריך למיתני נשים משום דבשאר עבודות נשים פסולות אפילו בהכשר: **שמא** יקלקלו כו' · בגמרא (לקמן יב:) דייק מדקתני שמא יקלקלו ולא קתני שמא קלקלו ש"מ אין מוסרין להן חולין לכתחלה ופ"ה אפילו אחרים רואין אותן וק' לפירושו דהא מסיפא שמעינן לה וכולן ששחטו ואחרים רואין אותן כו' דמשמע דיעבד דוקא ואיכא למימר דדיעבד נקט משום שמא במוקדשין או אין מומחין אבל אע"ג אפילו לכתחלה שוחטין באחרים רואין אותן דהא רבא הוא דדייק שמא קלקלו לא קתני ולרבא לא קאי וכולן ששחטו אלא אחא"ו כדאמרינן בגמרא וי"מ דגרס לקמן רבא אבל רבא לא דייק בין יקלקלו לקלקלו כי היכי דלא חיים בהא דלא קתני ואם שחטו ור"ת מפרש דאין מוסרין להן חולין לכתחלה לשחוט אפילו כדי להשליך לכלבים דלמא אתי ה) למיכל שיטעו להכשיר שחיטתן מתוך שיראו שמוסרים להן כדפטר לקמן* שחיטתן מכסוי דלמא אתי למימר שחיטה מעלייתא היא ונימא שהתא דבאין אחרים רואין אותן ו) עשקינן בריש"א: **התם** כדקתני טעמא · פירש בקונטרס דעקר ליה להכל דריש"א דלא תימא לכתחלה הוא ולשון דקתני טעמא לא משמע כפירושו ומה שפירש נמי במסקנא גבי דאי דיעבד תרתי דיעבד למה לי ואע"ג דבתמורה נמי תני והדר מפרש התם לא תנא כי האי גוונא הכל ממירין ותמורתן תמורה גבי הדדי ואי משום לא שהאדם רשאי להמיר משום דבעי לאסוקי וסופג את הארבעים לאשמועינן דלוקין על לאו שאין בו מעשה אין גרשה דמשום וסופג את הארבעים לאודויה לן הוה ליה למיתני תרתי דיעבד דהוה מלי למיתני הכל ממירים והמומר סופג את הארבעים ועוד דברים תמורה (דף כ:) פריך הכל ממירים לכתחלה ולא שהאדם רשאי להמיר דיעבד ומשני התם רב יהודה הכי קתני הכל מתפיסים בתמורה *אחד שוגג ואחד מזיד והוה ליה לשנויי דתנא ליה משום וסופג את הארבעים כדפירש בקונטרס כאן וגרשה לרבינו תם דשיעיא דהכא הוי כהתיא דתמורה והכי קאמר התם כדקתני טעמא דלהכי תנא הכל ממירים דמשמע לכתחלה לאשמועינן שאפילו המיר במזיד דהיינו לכתחלה מומר דלא תימא הארבעים בכתפיה וכבר כדאמרן בהתורה (מנחות פח:) וקשה לפירושו דבסוף פרק קמא דתמורה (דף יג:) משמע דמן הדין ראוי להיות תמורה במזיד יותר מבשוגג דקאמר יהיה לרבות שוגג כמזיד ויש לומר דלענין בהמה שתהא כשרה למזבח פשוט לן שוגג יותר ממזיד אי נמי התם איירי במזיד ולא אתרו ביה דלא הוו הארבעים בכתפיה וההוא מזיד פשוט לן יותר משוגג: **וסופג** את הארבעים · וא"ת הוה ליה למימר וסופג שמונים דהא תרי לאוי כתיב לא יחליפנו ולא ימיר ויש לומר דחד בשלו וחד בשל חברו כדאמר בתמורה (דף טו:) וכגון דאמר חברו כל הרוצה להמיר בבהמתו ימיר דבענין אחר אין ממירין בשל אחרים והכי איתא בהדיא בתמורה פ"ק*: **וכתיב** טוב אשר לא תדור · מעיקרא מייתי מדברי תורה והדר מייתי מדברי קבלה: **טוב** מזה ומזה שאינו עודר כל עיקר · פ"ה דלעיל מיניה כתיב את אשר תדור שלא ואפילו הכי טוב אשר לא תדור שמא תדור ולא תשלם וקשה לר"ת דלא מייתי בגמרא ההוא קרא כלל וגרשה לר"ת דכולי מלתא דריש מהאי קרא דהוה ליה למיכתב טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם קאמר אלא דהכי קאמר ולא תשלם לגלויי על משתדור דמשתדור כדרך העודרין קאמר שעודרין ומשלמין כדאמר גבי שכיר והושב בא זה ולימד על זה (קדושין דף ל:) אבל

[ועיין תוס' כתובות כד: ד"ה מד וכו' ומפורש יותר בקדושין עז: סד"ה אין בודקין וק"ע]

א) מיי' פ"ד מהלכות שחיטה הלכה ד סמג עשין סג טור"ע י"ד סימן ג סעיף ג ועיין בהגה"ה:

ב) מיי' שם הלכה ה טור"ע שם סעי' ה:

ג) מיי' פ"ז מהלכות תמורה הלכה ז:

[לקמן לא:]

ד) מיי' שם הלכה ג:

ה) מיי' פי"ב מהלכות נדרים הלכה כב סמג לאוין רמב טור"ע י"ד סימן רג סעיף ג:

עי' רש"י שבי"ף

[במשנה שבמשניות וכ"ה בי"ף ובבל"ם גרסי' בשחיטתן]

תמורה כ:

תמורה כ. ב"מ לא.

ערכין כ:

נדרים ט:

[תוספתא פ"ב וע"ש]

ר"ה ו' נדרים י' מגילה ח' קידין פ"ח מ"ל

[דף פו.]

[וע"ע תוס' תמורה כ ד"ה וסופג]

שיטה מקובצת

ג) אלא הכל מעריכין · נמחק מלת אלא: ב) ורישא ה"ק הכל תורת תמורה: ג) קטן היודע להפלות ולפרש לשם מי נדר ולשם מי הקריש ואם סמוך: ד) איצטריך למיתני' כדפרש ברש"י תמורה: ה) דילמא אתי למטעי להכשיר שחיטתן: ו) עסקינן כמו ברישא:

הגהות הב"ח

(ג) גמ' הכל שוחטין (לכתחלה) תז"מ וכ"ב ק"ל נמחק:

שם איתא אחד אנשים ואחד נשים

רבינו גרשום

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה כלומר הכל שוחטין משמע לכתחלה ושחיטתן כשרה דאיעבד וקשיא רישא לסיפא: התם כדקתני טעם כלומר [דאסור] לכתחלה: הכל מעריכין · דאמר ערך פלוני נותן הכל לפי שוויא אם בן חמשים כבן חמשים אם בן עשרים כבן עשרים אם בן חדש כבן חדש: ונערכין דיכול להעריך עצמו ונותן ערכו הכל לפי הזמן ג) וזה הערך: נודרין · רשאי לומר דמי פלוני עלי ונותן (דמיו כו' עד נותן) דמיו ושמין אותו כעבד: ונידרין · רשאי לומר דמי עלי ונותן דמיו: טוב מזה ומזה שאינו נודר כל עיקר · כלומר טוב ממי שנודר ומשלם וממי שנודר ואינו משלם. ואיזה זה מי שאינו נודר כל עיקר ונותן בלא נדר שמי שנודר ואינו משלם חייבשינן שמא יהא עובר בבל תאחר:

ג) נראה דל"ל הכל לפי הזמן ולפי זה הנערך כל"ל · וכ"ל לפי מה שהוא אם הוא אדם אלא דנתשה הוא ערך אחר כמש"כ בפרשה ·

אבל אמר הרי עלי לא · הך סוגיא כליסנא בתרא דפ"ק דנדרים (דף י"). דקאמר דפליגי בעובד אבל לגיסנא קמא *דקאמר בנדרים בפ"ק (דף י"). לר' יהודה תני עובד ומשלם אלמא מעריכין ומודרין לכתחלה לא ההרי עלי הוא דליכא למימר בהו הרי זו עד דאמר בריסא עדכי עלי והדר יהיב כפי הקלוב בפרשה ודמי עלי נמי דבעי כתיב מגא ליה לרבי מאיר דאין עובד מוב *מעדר ומשלם ולרבי יהודה נמי אמאי אם אמר הרי עלי לא הא כל היכא דכתיב עדר הוי עדר דוקא ובדבה הוי נדבה דוקא כדמוכח בריש מנחות (דף ב') וזבחים (דף ב') גבי כאשר נדרת לה' אלהיך נדבה דפריך הא׳ נדבה עדר הוא וי"מ דהתם פריך משום דשני קרא בדבריה וי"ל דקסבר כיון דחיים קרא לתקלה בעדר ה"ה בנדבה דהא איכא למיחש לתקלה דאפי' מביאה לעזרה ומקדישה יכול להטות ולמעול בה ולבא לידי תקלה בכמה עניינים דכ"ע לא בקיאי בהלל דמשולם לא מעל אדם בעולתו (פסחים דף סו:) ולרבי יהודה נמי משמע ליה קרא דוקא בנדבה אע"ג דבעדר כתיב דהא בעדר לאמאי למימר דעובד ומשלם טוב שהרי כתיב וי אחדל לנדור לא יהיה בך חטא הא אם תדור יהיה בך חטא ולישנא קמא דנדרים מפרשינן לקרא הא אם תדור אפשר שיהיה בך חטא אם לא תשלם וא"ת לרבי מאיר דאין טוב שיהא עובד ומשלם כל עיקר אפילו מביא בבשר לעזרה להאי לישנא בתרא ח) דנדרים איאך אכלו ישראל שלמים במדבר וי"ל כיון שאסורו בעונין אחר בבשר ט) הוו כאילו לא להם המקום לאכול על ידי שלמים וא"ת והא כתיב (בראשית כח) וידר יעקב נדר וכתיב (יומא ג) אם אשר נדרתי אשלמנה וי"ל דבשעת נדרה שרי כדאמרינן בבראשית רבה וידר יעקב נדר לאמר לאמר לדורות י) *שיהיו עובדים בעת נדרה:

אנא שחיטתן בשרה קא קשיא לי · מעמע שרב אחי הקשה לרבא אותה קושיא ואע"פ שהיא סוגיית הגמרא ומכאן ראיה שרב אחי סידר הגמרא אע"ג דאביי ורבא נמי אתו לעניין הך קושיא והם קדמו הרבה לרב אחי שמא גם בימיהם הקשה כבר:

תנא בחולין מאי למימרא · ואע"ג דאסור לגרום טומאה לחולין שבא"י *הייט דוקא בפירות דשייכא בהו תרומה אבל בשר לא ואפילו יהא אסור לטמאות גופו א) באוכלין טמאין ב) כדדרשינן *) והתקדשתם והייתם קדושים אזהרה לבני ישראל שיאכלו חולין בטהרה מכל מקום יכול לטמאותן ולאוכלן בימי טומאתו: **ובמוקדשין** לא ישחוט שמא יגע בבשר · אע"ג דאמרינן לקמן (דף קנא:) יא) דמפרכסת הרי היא כחיה חיישינן שמא יגע אחר פירכוס א"ל דוקא לענין הטעמה והערכה הויא כחיה אבל לענין טומאה כיון שאחזו שנים או רוב שנים מקבלת טומאה דאחיב אוכל דאמר בהעור והרוגה (לקמן שם) השאחזו בהמה טמאה לעובד כוכבים ומפרכסת מטמאה טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבילות* :

שמא יגע בבשר · אע"ג דדם קדשים אינו מכשיר חיבת הקדש מכשרת אז שהעבירה בגרה ועדיין משקה טופח עליה דקאמר בפ"ק דפסחים (דף כ') וא"ת ואמאי לא קאמר דלא שחוטו משום דאמר אתי לימשך בפנים דאפילו טהור גמור לבן זומא דאמר (יומא דף נ') הכנכנס למקדש טעון טבילה ואחזו בסכין ארוכה דאמר אתי להאמשוכי וי"ל דבטהור איכא למגזר טפי דילמא אתי לאמשוכי אבל טמא מזהר זהיר ומיזכר אי נמי נקט הכא שמא יגע בבשר משום דבעי למימר ואם שחטו ואמר הרי עלי שלא נגעתי הקשה רבינו אפרים איך יתכן שתהא סכין ארוכה כל כך מהר הבית עד עזרת ישראל דהאי טומא מוקמינן לה בסמוך לאו בטומאת מת ותכן בפ"ק דכלים (מ"ח) החיל מקודש מהר הבית שאין טומאת מת ועובדי כוכבים נכנסים לשם עזרת כשים מקודשת הימנו שאין מבול יום נכנס לשם ואפילו למאן דמוקי לה בטומאת בשרן והלא עזרת כשים ארוכה קל"ה אמה ג) ואיך יתכן שתהא סכין ארוכה כל כך וי"ל דלמאי דפיר"ת בעלמא דלא גזר היכא דטומאת בפנים ניחא וכן לפירוש ר"י דפירש דלא התמירו אלא בעזרת כשים שהוא מקום כניסה ויציאה אבל בשאר מקומות יכול ליכנס עד סמוך למחנה שכינה ממש אחי נמי שפיר ואין כאן מקומו ב) וי"מ דהכא מיירי בבמה וכזה יתישב נמי בסמוך: **שמא** יגעו · והגרמה וטיקור לא חיישינן דמיכר ומיהו טיקור דסכין פגומה לא מיכר: **אילימא** אחם"ו עלה קאי · פירוש עלה לחולה קאי אבל הא פשיטא דעלייהו נמי קאי דדייקינן קל ופרכינן (דף יב:) מאן תנא דלא בעי כוונה בשחיטה: **דליתיה** קמן דבמוליה · ואע"ג דעזרה רה"ר היא כדאמר בפ"ק דפסחים (דף יא:) והיא לא לוהר כאן מספק אחי ספק דמי לשאר ספק טומאה ברה"ר משום דרוב פעמים לא יכול להזהר מליגע ואי חייבי בבמה אחי שפיר: **הרב** לא תקרב · **שחיטתן כשרה** · והייט דיעבד דמתניתין ולקמן מפרש אמאי לא מטמא ה) גבולא לסכין והדר מיטמיא לבשר: **גרידי** · אלא קבל עליו ו) מהרת כהן: **שמא ישחו** · והוי נבלה כדתנן לכולהו בפ"ב: **דיעבד נמי לא שמא ישחו** · כלומר שמא שחו ולקמן (דף יב:) מפרש אמאי נקט שמא יקלקלו במתניתין לשון עתיד לאשמועינן שאין מוסרין להן חולין לכתחלה ואפילו אחרים רואין אותם דמועדים הן לקלקל תמיד: **דעלה קאי** · מינייהו קא סליק מאי וכולן דמשמע דקאי אמי אחחריני ואם שחטו מבעי ליה: **ואלא אטמא במוקדשין** · דאמרת דאייריני ז) אמרת מהימן אי אמר בדי לי: **מהכא נפקא** · כלומר הכא שמעו רבי במתניתין הא בשחיטת קדשים שמטמא לכתחלה לא ודיעבד כשר: **כל הפסולין** ז) · כגון זר ואונן ומטמא ובעל מום וכיוצא בהן: **שחטו** · קרבן: **בוריס** דלכתיב (ויקרא ח) ושחטו את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על שחיטת קדשים שבשרה בזרים וה"ה לשאר פסולין: **הכא עיקר** · דכולה פרקין בתורת שחיטה אייר: **תרב** דבעי למימר ואם שחטו ואמר הרי עלי שלא נגעתי הקשה רבינו אפרים איך יתכן שתהא סכין ארוכה כל כך מהר הבית עד עזרת ישראל דהאי טומא מוקמינן לה בסמוך לאו בטומאת מת ותכן בפ"ק דכלים (מ"ח) החיל מקודש מהר הבית שאין טומאת מת ועובדי כוכבים נכנסים לשם עזרת כשים מקודשת הימנו שאין מבול יום נכנס לשם ואפילו למאן דמוקי לה בטומאת בשרן והלא עזרת כשים ארוכה קל"ה אמה ג) ואיך יתכן שתהא סכין ארוכה כל כך וי"ל דלמאי דפיר"ת בעלמא דלא גזר היכא דטומאת בפנים ניחא וכן לפירוש ר"י דפירש דלא התמירו אלא בעזרת כשים שהוא מקום כניסה ויציאה אבל בשאר מקומות יכול ליכנס עד סמוך למחנה שכינה ממש אחי נמי שפיר ואין כאן מקומו ב) וי"מ דהכא מיירי בבמה וכזה יתישב נמי בסמוך: **שמא** יגעו · והגרמה וטיקור לא חיישינן דמיכר ומיהו טיקור דסכין פגומה לא מיכר: **אילימא** אחם"ו עלה קאי · פירוש עלה לחולה קאי אבל הא פשיטא דעלייהו נמי קאי דדייקינן קל ופרכינן (דף יב:) מאן תנא דלא בעי כוונה בשחיטה: **דליתיה** קמן דבמוליה · ואע"ג דעזרה רה"ר היא כדאמר בפ"ק דפסחים (דף יא:) והיא לא לוהר כאן מספק אחי ספק דמי לשאר ספק טומאה ברה"ר משום דרוב פעמים לא יכול להזהר מליגע ואי חייבי בבמה אחי שפיר: **הרב** לא תקרב · **שחיטתן כשרה** · והייט דיעבד דמתניתין ולקמן מפרש אמאי לא מטמא ה) גבולא לסכין והדר מיטמיא לבשר: **גרידי** · אלא קבל עליו ו) מהרת כהן: **שמא ישחו** · והוי נבלה כדתנן לכולהו בפ"ב: **דיעבד נמי לא שמא ישחו** · כלומר שמא שחו ולקמן (דף יב:) מפרש אמאי נקט שמא יקלקלו במתניתין לשון עתיד לאשמועינן שאין מוסרין להן חולין לכתחלה ואפילו אחרים רואין אותם דמועדים הן לקלקל תמיד: **דעלה קאי** · מינייהו קא סליק מאי וכולן דמשמע דקאי אמי אחחריני ואם שחטו מבעי ליה: **ואלא אטמא במוקדשין** · דאמרת דאייריני ז) אמרת מהימן אי אמר בדי לי: **מהכא נפקא** · כלומר הכא שמעו רבי במתניתין הא בשחיטת קדשים שמטמא לכתחלה לא ודיעבד כשר: **כל הפסולין** ז) · כגון זר ואונן ומטמא ובעל מום וכיוצא בהן: **שחטו** · קרבן: **בוריס** דלכתיב (ויקרא ח) ושחטו את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על שחיטת קדשים שבשרה בזרים וה"ה לשאר פסולין: **הכא עיקר** · דכולה פרקין בתורת שחיטה אייר:

ו) אבל אמר הרי עלי לא וכל הבל לאו לכתחלה הוא אלא *הכל חייבים בסוכה *הכל חייבין בציצית הבי נמי דלאו לכתחלה חייבין לא קאמינא אלא ג) מעתה *הכל סומכין אחד האנשים *ואחד הנשים הבי נמי דלאו לכתחלה והא כתיב °וסמך ידו ונרצה אין איבא הכל לכתחלה ואיבא הכל דיעבד אלא הכל דהבא ממאי דלכתחלה הוא דתקשי לך דלמא דיעבד הוא ולא תקשי לך א"ל אנא שחיטתן כשרה קשיא לי מדקתני שחיטתן כשר׳ דיעבד מכלל דהכל לכתחלה הוא דאי דיעבד תרתי דיעבד למה לי אמר רבה בר עולא הבי קתני הכל שוחטין ואפי׳ ג) טמא בחולין טמא בחולין מאי למימרא בחולין שנעשו על טהרת הקדש וקסבר *חולין שנעשו על טהרת הקדש בקדש דמו כיצד הוא עושה מביא סכין ארוכה ושוחט בה כדי שלא יגע בבשר ובמוקדשים לא ישחוט שמא יגע בבשר ואם שחט ואומר *ברי לי שלא נגעתי שחיטתו כשרה חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו בחולין גרידי דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מיבעי ליה אלא אטמא בחולין הא אמרת לכתחלה נמי שחיט ואלא אטמא במוקדשים בברי לי סגי דליתיה קמן דנשייליה האי טמא במוקדשים מהבא נפקא מהתם נפקא *כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה שהשחיטה כשרה בזרים בנשים ובעבדים ובטמאים ואפילו בקדשי קדשים ובלבד שלא יהיו טמאין נוגעין בבשר הבא עיקר התם איידי דתנא שאר פסולין תנא נמי טמא במוקדשים ואב"א התם עיקר דבקדשים קאי הבא איידי דתנא טמא בחולין תני נמי טמא במוקדשים האי טמא דאיטמא במאי אילימא דאיטמי במת °בחלל חרב אמר רחמנא

ז) אבל אמר הרי עלי לא וכל הבל לאו לכתחלה הוא אלא *הכל חייבים בסוכה *הכל חייבין בציצית הבי נמי דלאו לכתחלה חייבין לא קאמינא אלא ג) מעתה *הכל סומכין אחד האנשים *ואחד הנשים הבי נמי דלאו לכתחלה והא כתיב °וסמך ידו ונרצה אין איבא הכל לכתחלה ואיבא הכל דיעבד אלא הכל דהבא ממאי דלכתחלה הוא דתקשי לך דלמא דיעבד הוא ולא תקשי לך א"ל אנא שחיטתן כשרה קשיא לי מדקתני שחיטתן כשר׳ דיעבד מכלל דהכל לכתחלה הוא דאי דיעבד תרתי דיעבד למה לי אמר רבה בר עולא הבי קתני הכל שוחטין ואפי׳ ג) טמא בחולין טמא בחולין מאי למימרא בחולין שנעשו על טהרת הקדש וקסבר *חולין שנעשו על טהרת הקדש בקדש דמו כיצד הוא עושה מביא סכין ארוכה ושוחט בה כדי שלא יגע בבשר ובמוקדשים לא ישחוט שמא יגע בבשר ואם שחט ואומר *ברי לי שלא נגעתי שחיטתו כשרה חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו בחולין גרידי דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מיבעי ליה אלא אטמא בחולין הא אמרת לכתחלה נמי שחיט ואלא אטמא במוקדשים בברי לי סגי דליתיה קמן דנשייליה האי טמא במוקדשים מהבא נפקא מהתם נפקא *כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה שהשחיטה כשרה בזרים בנשים ובעבדים ובטמאים ואפילו בקדשי קדשים ובלבד שלא יהיו טמאין נוגעין בבשר הבא עיקר התם איידי דתנא שאר פסולין תנא נמי טמא במוקדשים ואב"א התם עיקר דבקדשים קאי הבא איידי דתנא טמא בחולין תני נמי טמא במוקדשים האי טמא דאיטמא במאי אילימא דאיטמי במת °בחלל חרב אמר רחמנא

[מסמנו בכל המקומות ולא מצינו בם בשום מקום בש"ס ואחרכם איסכא מצינו ואפילו לרבי יוסי ורבי שמעון אינו אלא לשון ו"ע]

[תגיגה יט. נדה עח:]

[לא דוקא דהא עזרה רשות הרבים היא ופסיקא עטול חוט, נדה כ: ד"ה ואם לא תפסר כן בשום חוט, דהכא ד"ה דליתיה קמן כו' ופע"ק אלא הקדימו דבריהם מלהכא]

[עי' סוטה ל: וע"ע בע"ז ט· וכרכ"י ותו"ס שם ועי' חוס, לקמן לד: ד"ה והשליחי ותוספות ריקוח יג· ד"ה הקיבו] *) [לא ידעתי מקומו ועי' ברכות נגו יומא לט· ושבועות יח· דרשינן והתקדשתם למילתא אחריתא לגמרי]

[עי' חוס, לקמן לי· ד"ה והתנן]

שיטה מקובצת

א) אבל אמר הרי עלי· נ"ב עי' חוס' מנחות (דף פא ע"א): ב) אלא הכל סומכין ה"נ דלאו· ג) אמא בחולין · נ"ב עי' חוס' כריתות דף יג ע"א: ד) ואפי' בסכין ארוכה דסיון דמוחזר מן החורה לשמרן אשמאר דכתיב ואני: ה) אמאי לא מיטמא סכין מנברא: ו) שלא קבל עליו פחרה בהן: ז) כל הפסולין לעבודה כגון זר: ח) לאחי לישנא בתרא כדאמר׳ בנדרים דאיאך: ט) בענין אחר בבשר תאוה הוי כאילו: י) שיהיו נודרים בעת צרה · אבל אמר הרי עלי לא פי' בקונטרס וערך לא פחוקם אלא בהרי עלי וקשה דאשכחנא לה כגון דאמר הריני בערכין ממעות שלפני ע"מ שלא אתחייב באחריותה א"נ כגון שהמעות כבר ביד הגזבר מקודם דחו ליכא תקלה ונודרין ונידרין בנדבה ותני נודב א"נ בעת צרה דשרי אלא סתם ערכין ונדרים לאו בהכי מיירי : זה הדיבור חסר מן התוספות ונמצא בחוס' כ"י אנא שחיטתן וכו' : יא) דאמרי׳ לקמן בפ׳ שני דמפרכסת : ועשאה

[מדות פ"ב מ"ה] ב) ריינין תוספות זמחים לא: ד"ה וכטמאים]

ליתני ולישיעלה קאי ואם שחטו מיבעי ליה כלומר כיון דסליק מחרש שוטה וקטן אם שחטו מבעי ליה למיתנא : אלא

ט) מלאה דל"ל ותקשה לך מסיפא דתני ומחיטתן כשרה דמשמע דיעבד כדאמקינן וכו׳ . ב) אולי ל"ל ואיכא דאיכא למימר דאעפ"כ שוחטו כעונין זה .

הגהות מהר"ב רנשבורג א) חוס' ד"ה טמא וכו' כאולכלין טמאין כדדרשינן· נ"ב בתנא דבי אליהו הלק ג' פרק ט"ו דף כ"ב ע"א ובזכא ביקלוט ממעוני ס' תפא סוף רמז שס"ו דף ק"ו ע"ב ישעיה בטוב ל"ח מי' תר"ב מ"ם בשם פירוש אלו דו"ד ושיין במשנה למלך פט"ז מהל' טומאת אוכלין הלכה יו"ד ודו"ק· שוב נתיתי בש"ם מדש עם הגהות הגאון מהר"י פיק ובדפס על הגליון אלא מלא דכשם זו בשם מקום ומתיסי אלא עיין על פ' ביקלוט ובתא דבי אליהו הלק ג' פרק ט"ו דף כ"ב ע"א ובזכא ביקלוט ממעוני ס' תפא סוף רמז שס"ו דף ק"ו ע"ב ישעיה בטוב ל"ח מי' תר"ב

[עדכין ג:]

[סס: מנחות מג·]

[מנחות לג· ע"ש ערכין כי ע"ש]

גליון השי"ס

תוס' ד"ה אבל וכו' שיהיו עודדים בשת לרה · עיין תשובת מהר"ם פאדוה' סימן עט בסופו :

עיין מהרש"א ומהר"ם

הגהות מהר"י לנדא

ג) תר"ה טמא במולין כדדאמקינן ובתקדשתם וכו' · נ"ב כדדרשינן בתנא דבי אליהו בוכא ביקלוט פ' כי תצא סוף רמז שפ"ו : ד) ד"ה ומוקדשין וכו' דלמאינן לקמן דף ל' ע"א כ"ל .

[זבחים לא:]

[ל"ל שחט בעמא]

[מנחות יג.]

רבינו גרשום

ממאי · דלכתחלה הוא ותיקשי לך ה) דיעבד דראשקינן ברישא : וקסבר חולין שנשחטו שנעשו על טהרת הקדש בקדש דמו ב) למימר אע"פ שוחטם בעונין זה דבעינן למיטר כיצד הוא עושה : שמא ישהו כלומר שמא כשיעור שהייה דקה לרקה ונטמה לגמרי : שמא ידרסו· לא יעשה הילכה ובהאה כדין שחיטה ושמא יחלידו הסכין בין סימן לסימן ויחתכו הסימנים מסמה למעלה. ולמה לא חנן שמא יגרמו ושמא יעקרו ברין הוא דליתני ואמאי לא תני יש סתם דצריך לעמוד עליהם שישחטו [יפה] ואיזו זו שהייה ודרסה והלדה שאי אפשר להבחין [אחר כך] אי שהה אי דרס והחליד או לא אבל הגרסה ועיקר אפי׳ לאחר ששחט אפשר לראות אם הגרים או עקר או לאו : אלא עד כמה

עין משפט
נר מצוה

*דרב הרי הוא כחלל אב הטומאה הוא לטמייה לסכין ואזל סכין וטמיתיה לבשר אלא דאיטמי בשרץ ואי בעית אימא לעולם דאיטמי במת וכגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה דתניא *בכל שוחטים בין בצור בין בזכוכית בין בקרומית של קנה אבי אמר הכי קתני הכל שוחטין ואפילו כותי במה דברים אמורים כשישראל עומד על גביו אבל יוצא ונכנס לא ישחוט ואם שחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו לא אכלו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת כשישראל עומד על גביו שחוט אפילו לכתחלה קשיא אמר רבא ויוצא ונכנס לכתחלה לא *והתנן המניח עובד כוכבים בחנותו וישראל יוצא ונכנס מותר התם מי קתני מניח המניח קתני דיעבד אלא מהכא *אין השומר צריך להיות יושב ומשמר אלא אע"פ שיוצא ונכנס מותר אלא אמר רבא הכי קתני הכל שוחטין ואפי' כותי בד"א כשישראל יוצא ונכנס אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית בשר ונותן לו אכלו מותר לאכול משחיטתו לא אכלו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אכותי הא אמרת אפילו יוצא ונכנס שחוט לכתחלה קשיא רב אשי אמר הכי קתני הכל שוחטין *ואפילו ישראל מומר מומר למאי לאכול נבילות לתיאבון ובדרבא *דאמר רבא *ישראל מומר אוכל נבילות לתיאבון

בורק

בנון דבדק קרומית של קנה · ואם תאמר והיאך ישחוט בקרומית של קנה והא בעינן כלי כדמוכח בסוף התודה (מנחות דף פב:) ובסוף דם חטאת (זבחים דף לז:) דדרים מדכתיב ויקח את המאכלת לשחוט את בנו דעולה טעונה כלי ואלפינן כולהו מעולה ו"ל כגון דמיקבה לקרומית ס) ועשאה כעין כלי ואע"ג דקיימא לן כרבי אלעזר ב) פ' החליל (סוכה דף נ:) אין עושין כלי חרס של עץ ופליג אר' יוסי בר רבי יהודה דאמר בפרק החליל עושין כלי חרס של עץ לשחיטת קדשים לא בעינן כלי חרס ג) בפרק התודה (מנחות דף עח:) אמרי' דסכין מקדשה בכלי חרס וכן משמע בתוספתא* דקתני חומר בקמילה מבשחיטה שהקמילה טעונה כלי והשחיטה אינה טעונה כלי אלא אפילו קרומית של קנה ועל כרחך לא בעי למימר דאינה טעונה כלי כלל דהא ילפינן מעולה דטעונה כלי אלא דאינה טעונה כלי חרס מיהו יש לדחות דלא בעינן כלי יפה קאמר ולא פסלינן קרומית של קנה משום הקריבהו נא לפחתך (מלאכי א) כדפריך גמרא בסוטה (דף יד:) גבי כפיפה מצרית דהתם דורון הוא דדרך להביאו בכלי נאה אבל בשחיטה לא חייסינן אי נמי כפיפה מצרית מכוערת יותר מקרומית של קנה ורביעו אפרים היה מביא ראיה מדתנן בפרק איזהו מקומן (זבחים דף מז.) שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי חרס בצפון ואינו שחיטתן בכלי חרס לא קתני כדקתני גבי קבלה ואין זה ראיה דגבי קבלה נמי לא הזכיר אלא לאשמעינן דבעי שיהא גם הכלי בצפון לאפוקי אם הכלי בדרום והבהמה בצפון והדם מקלח בתוכו תדע דבקדשים קליס דלא בעי צפון לא חש להזכיר קבלה בכלי חרס וכפ' כל הזבחים שקבל דמן (שם כו·) *דתנן קדשים קליס שחיטתן בפנים וקבול דמן בכלי חרס בפנים התם נמי אתא לאשמעינן דצריך שיהא הכלי בפנים לאפוקי אם רוב הכלי בחוץ ומיעוטו בפנים ומקבל הדם במיעוטו שבפנים אע"ג שאין נפסל ביוצא": **המניח** קתני דיעבד · ולא לשנויי מלינא לתלמי דהא אלאי נמי לא שרי בדיעבד בלא חותך כזית בשר אלא בא להקשות על דברי רבא שמדקדק מכאן דשרי אף לכתחלה אי נמי כל זמן שיכול לתקן על ידי חותך כזית בשר יש לו לתקן אבל אי ליתא לאוקי קמן שרי: **המניח** קתני דיעבד · לא בעי למימר דמשמע דיעבד ולא לכתחלה דהא מסיק דשרי לכתחלה אלא קאמר דלא דיעבד משמע ול"ת דלקמן (דף טו:) גבי השוחט במגל יד וגבי השוחט אחד בעוף (לקמן דף כז·) דייק השוחט דיעבד אין כו' וי"ל דלאשמעינן דהמקנא כשרה סמוך התם דמשמע דיעבד אבל קשה ד) ממתניתין דהמקנא לאשתו (סוטה דף ב·) ופ' חביות (שבת דף קמז·) גבי הרוחץ במי מערה דייק בגמרא דיעבד אין לכתחלה לא: [ועיין תוס' סוטה ב· ד"ה המקנא דיעבד]: **אלא** מהכא · גרס ולא גרס מסיפא דהך דהמניח בפ"ב דמסכת ע"ז (דף סו·) והתם דאין השומר היא בפ' ר' ישמעאל (שם סח·): **אין** השומר צריך כו' · משמע הכא דאין צריך משמע לכתחלה וקשה דברים גיטין (דף ז:) גבי הא דאמר רבה לפי שאין בקיאין לשמה אפילו אם אמר דתנן המביא גט ממדינה למדינה בחייב בפני נכתב ובפני נחתם הא בחותם מדינה לא צריך ומשני לא תימא הא בחותם מדינה לא צריך אלא הא ממדינה למדינה בח"י לא צריך ופריך הא בהדיא קתני לה המביא גט בח"י אין צריך כו' ומשני אי מהתם הא ה"מ דיעבד כו' והיכי ה"ל דיעבד הא אין צריך משמע לכתחלה כדמשמע הכא ובקונטרס פי' שם דהכי פריך הא בהדיא קתני לה וכיון דאשמעינן לה מדיוקא דרישא סיפא נמלי אילטריך ומשני דאי מרישא ה"א דוקא דיעבד הכי אילטריך סיפא לאשמעינן אפילו לכתחלה אבל לשון אי מהתם לא משמע הכי וי"ל דהתם כיון שיטול נתקן בדיעבד כדקאמר בההוא פרקא (שם ה:) שיטלנו הימנה ויחזור ויתקנו לה בפני שנים ויאמר בפני נכתב ובפני נחתם שייך למימר אין צריך לטמור אין צריך לחזור ולטול אותו הימנה א"ע התם ה"א ה"מ דיעבד דלכתחלה צריך שיראה כתיבת הגט ותחימה ואם לא ראה ה"א אין צריך לחזור ולכתוב אלא יתן לה אע"פ שלא ראה קמ"ל דלכתחלה נמי אין צריך לראות וע"ל דהכא דייק משום דקאי אריש דקתני בפ' ר' ישמעאל (ע"ז דף פח·) בעיר שכולה עובדי כוכבים אסור עד שיהא שם שומר והדר תני אין השומר צריך כו' משמע שבא לפרש דיוקא וכגון תמיד כשומר גמור והייט כשומר דרישא: **אבל** בא ומצאו ששחט חותך כזית בשר ונותן לו יותם תאמר כיון דרבא מדמה שחיטה ליין נסך בא ומצאו ליסתרי בלא חותך כזית בשר ונותן לו כמו בין נסך דשרי במתניתין בפ' ר' ישמעאל (ע"ז דף סב:) בעובד כוכבים שנמצא בלד הבור כשאין לו מלוה עליו וי"ל כדפרישית לעיל כיון שיכול לברר על ידי כזית בשר יש לו לברר:

בורק

[שבת קמ:] מיר עב: פסחים יד: [יומא עט·]

[לקמן טו: ושם נסמן]

[דף כד:]

ע"ז כפי [ע"ש]

שם סח.

לקמן ד·

[ע"ש תוס' פסחים פו· ד"ה מותב ותוס' זבחים מז· ד"ה לישנא]

[ג"ל דתניא]

ז א מיי' פ"ה מהלכות טומאת המת הלכה ג:

ח ב מיי' פי"ב מהלכות מאכלות אסורות הלכה יז סמג לאוין קמח טוש"ע יו"ד סימן קכט סעיף ח:

ט ג מיי' שם פי"ג הלכה ד סמג שם טוש"ע שם סימן קלח סעיף ח:

י ד ה מיי' פ"ד מהלכות שחיטה הלכה יד ועיין בכ"מ סמג עשין סז טוש"ע יו"ד סימן ב סעיף ב:

[פ"ח דמנחות]

שיטה מקובצת

א) ועשאה כעין כלי · נ"ב עי' תוס' מנחות (דף לו ע"ב): ב) ואע"ג דקי"ל בר' דאמר אין עושין: ג) לא בעינן כלי שרת אע"ג דבפ' התודה אמרי' וכ"ב (דף עח ע"ב): ד) אבל קשה דאמתני' דהמקנא:

רבינו גרשום

אלא דאיטמי בשרץ · דהוי אדם ראשון ואין כלי מטמא אלא מדרסת אב הטומאה: וכגון שבדק קרומית של קנה ושחט בה · מקבלין טומאה: אע"פ שיוצא ונכנס מותר · כלומר אע"פ שאין ישראל יושב ומשמר אלא יוצא ונכנס מותר הכא נמי לענין שחיטה אע"פ שיוצא ונכנס מותר: לאכול נבילה לתיאבון · כלומר מתאב לאכול · בשר ואוכל נבילה לתיאבון:

עין משפט נר מצוה

יא א (מיי' פט"ז מה"מ מע"ש מ"ב פוס"ע יו"ד סי' כ סעיף כ):

יב ב מיי' פי"ח מה"מ אבות העומאות הלכה ט:

יג ד מיי' פ"ד מה"מ מאכלות אסורות הלכה ז סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סימן מ סעיף מ:

בודק סכין ונותן לו · ולא חיישינן שמא שהה וירדוס דלא שביק היתירא ואכיל איסורא ואפילו לא יאכל ממנה דחיים אלפי עור לא תתן מכשול לפני עור אחר עומד על גביו ולא יולא וכנכנס אבל כותי יש לו דין אחר דאי ישראל יולא וכנכנס לא בעי בדיקת סכין דמרתת דלא מציע בשום מקום גבי כותי שיהא צריך בדיקת סכין ואי אין ישראל יולא וכנכנס אפי' בדק סכין לא מהני דחיישינן שמא שהה ושמא דרס דלא חיים אלפי עור לא תתן מכשול ואימה דאמאי לא מהני ממי במומר יולא וכנכנס כמו בכותי דקאמר בסמוך אי דליתא לסכין כי אחרים רואין אותו מאי הוי וי"ל דישראל מומר לא מירתת דאין סבור שיבדקו הסכין אחריו לפי שהוא מחזיק עצמו כישראל לכל דבריו ואין להקשות דאמאי צריך לכתחלה לבדוק הסכין במומר ולהיות יולא וכנכנס גבי כותי יניחנו לשחוט לכתחלה ואחרי כן יבדוק הסכין או לכותי יתן כזית בשר וי"ל דחיישינן דלמא משתלי ואכיל כמו שפירש ר"ת גבי חרש שוטה וקטן דאין מוסרים להן חולין לכתחלה: **ואם** שחט בודקין אותו · ואע"ג דאיכא בדייתא לקמן (דף יב·) מ] דסבר דרוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן גבי מצא תרנגולת שחוטה הא מייתי תנאי בתר הכי אע"ג דהתם דחי לה: **דליתיה** קמן לבדקיה · תימה דמשמע הא מיתא קמן ולא ידע אין שחיטתו כשרה אע"ג דאחרים רואין אותו דשחט שפיר ולקמן בפירקין (דף יב·) גבי הא דאמר רב נחמן לרב אחא שחט אם רואהו מתחלה ועד סוף מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור פריך אי דידע דלא גמיר פשיטא: **אע"פ** שאין מומחין · פירוש דלא ידעינן אי גמיר אי לא גמיר דאי ידעינן דיה דלא גמיר אפי' בדיעבד שחיטתו פסולה כדאמר רב יהודה לקמן (דף ט·) כל טבח שחיטו יודע הלכות שחיטה כו':

[ופירש"י לקמן פשיטא ליה אם מותר ולא רואה אסור ע"ש רש"ל]

חולין שנעשו על טהרת קדש לאו כקדש דמו · האי טעמא הוה מצי למימר נמי לגיסא קמא: **רוב** מצויין אצל שחיטה מומחין הן · ושוחטין אף לכתחלה אבל אין לפרש דדיעבד הוא דהויא שחיטתו כשרה אע"פ שאין אחרים רואין אותו ולא מצי לאוקומי מתניתין בהכי משום דקשיא ב] לן וכולן דהא לאביי ורבא ורב אשי אי לא מיתוקמא נמי וכולן אלא אחרים שוטה וקטן **קסבר** כותים גרי אריות הן · ושחיטתן פסולה כמו [לקמן יג·] של עובדי כוכבים *מוזכרת מה שאתה זובח אתה אוכל כלומר אותו שהוא בר זביחה לאפוקי עובד כוכבים ואוכל נבלות להכעיס ואע"ג דאמר בסוף פ"ב דיבמות (דף כד:) אחד גרי אריות ואחד גרי תלמות כולם גרים גמורים הייו כשמתגייר לגמרי מפחד אריות אבל כותיים לא נתגיירו לגמרי כדכתיב במלכים (ב יז) את ה' היו ירלאים ואת אלהיהם היו עובדים ומאן דאמר גרי אמת הן קסבר דשוב נתגיירו לגמרי:

מאי טעמא לא אמר כשמעתיה · תימה דהא קתני במתניתין תרי הכל שוחטין ומפרש רבא לקמן (דף יז·) חדא לאתויי כותי וחדא לאתויי ישראל מומר אלמא מוקי חדא כשמעתיה וי"ל דהכי פריך דקמייתא לאביי לאוקומי כשמעתיה דקוריא

נמצאת סכינו יפה מותר · והייט דיעבד דמתניתין: חוץ מחש"ו דאפילו נמצאת סכינו יפה לא דאיכא קלקולא אחריתא שהייה דרסה חלה דלא ידעי לאחזהורי בהו ודוקא אוכל לכתחלה אבל להכעיס אפילו נמצאת סכינו יפה לא דמועד לגבל בכוונה בידים: **שוחט לכתחלה** · אפילו בלא אחרים רואין אותו: **ליבדקיה בשתא** · למה לי אחרים רואין: **מאי הוי** · הא לא בדקו הסכין: **מומחין** · ויודעין הלכות שחיטה: **ואע"פ שאין מוחזקין** · בלא שחטו לפניו ג' פעמים לראות אם יש בהם כח שאינן מתעלפין בשחיטה שיבאו לידי שהייה או אין יודעין לאמן את ידיהם לכך: **בד"א** · דחשיבי מומחין שיודעין בו אלו המוסרים לו בהמה לשחוט מכירין בו ובדקיהו שיודע הלכות שחיטה: **דאפי' דיעבד** · ויודעין הלכות שחיטה לא דתמיד הם מוחזקים לקלקל אינן בהן דעת: **מוחזקים** · שראוהו שנשחטו כמה פעמים יפה ולא קלקלו: **ואע"פ שאין מומחין** · לא ידעינן בהו שיודעים לומר הלכות שחיטה אם לא: **נתעלף** · לשון עייפות ותישות הלב אינן יכול לראות מכת חרב וסכין אפילו בבהמה כמו תתעלפנה הבתולות (עמוס ח) **אביי ורבא ורב אשי** · לא מצו לתרוצי לעיל וכולן דמתניתין: **אדרבה התם עיקר** · ולא איבעי ליה למתנייה הכא: ודקאמר אחידי דתנא כו': **לאו דקדם דמו** · ואין חייב ליזהר בהו ופשיטא דשוחטין מומחים לכתחלה: **מומחין הן** הלכך לא בעי למיבדקיה: **כי קושייה** · דאותביה מהמנין עובד כוכבים בחנותו: **ואביי לא אמר כרבא** · דילוף מהשומר את החנות דיולא וכנכנס לכתחלה: **התם לא נגע** · ההוא עובד כוכבים ביין בשעה שהוא פורש ממנו: **הכא** · בהמה זו ביד הכותי נתונה כהרף עין שהה או דורס הלכך לא סמכינן איולא וכנכנס: **לא סבירא ליה הא דרבא** · דאמר דיהא ישראל מומר שוחט לכתחלה בבדיקת סכין: **אלא רבא** · כיון דאמר ישראל מומר מותר לכתחלה בבדיקת סכין: **אמאי לא אמר כשמעתיה** · אמאי לא אוקמיה מתניתין בישראל מומר לכתחלה דקתני סכין ודיעבד דקתני בשלא בדק כדאוקמה רב אשי בתר שמעתיה דרבא: **לדבריו דאביי** · דלא ס"ל הא דרבא ואוקמה בכותי ואוקי לכתחלה בישראל עומד על גביו ואוקי דיעבד ביולא וכנכנס ואמר ליה רבא לדידך דלא סבירא לך במומר ומוקמת ליה הכי אפילו ביולא וכנכנס מצית לאוקומי לכתחלה ודיעבד אוקי בבא ומצאו שחט: **מותר** · לכתחלה: דקוריא

בודק סכין ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו אבל לא בדק ונתן לו לא ישחוט ואם שחט "בודק סכינו אחריו נמצאת סכינו יפה מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מיבעי ליה אלא אישראל מומר אי דבדק סכין ונותן לו הא אמרת שוחט לכתחלה אלא דלא בדק אי דאיתיה לסכין ליבדקיה השתא ואי דליתיה לסכין כי אחרים רואין אותו מאי הוי דלמא בסכין פגומה שחיט קשיא רבינא אמר הכי קתני הכל שוחטין הכל מומחין שוחטין מומחין ואע"פ שאין מוחזקין בד"א שיודעין בו שיודע לומר הלכות שחיטה אבל אין יודעין בו שיודע לומר הלכות שחיטה לא ישחוט ואם שחט בודקין אותו אם יודע לומר הלכות שחיטה מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אשאין מומחין בבודקין אותו סגי דליתיה לקמן דליבדקיה ואיכא דאמרי רבינא אמר הכי קתני הכל שוחטין הכל מוחזקין שוחטין מוחזקין אע"פ שאין מומחין בד"א ששחטו לפנינו ב' וג' פעמים ולא נתעלף אבל לא שחט לפנינו ב' וג' פעמים לא ישחוט שמא יתעלף ואם שחט ואמר ברי לי שלא נתעלפתי שחיטתו כשרה חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא שמא ישהו שמא ידרסו ושמא יחלידו וכולן ששחטו אהייא אילימא אחרש שוטה וקטן עלה קאי ואם שחטו מבעי ליה אלא אשאין מוחזקין והאמרת בברי לי סגי דליתיה קמן דליישיליה רבינא ורבה בר עולא כאביי ורבא ורב אשי לא אמרי משום דקשיא להו וכולן כולהו כרבה בר עולא לא אמרי להך לישנא דאמרת הכא עיקר אדרבה התם עיקר דבקדשים קאי להך לישנא דאמרת התם עיקר והכא איידי דתנא טמא בחולין תנא נמי טמא במוקדשין טמא בחולין גופיה לא איצטריכא ליה *בחולין שנעשו על טהרת קדש לאו בקדש דמו כולהו כרבינא לא אמרי להך לישנא דאמר מומחין אין שאין מומחין לא *רוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן להך לישנא דאמר מוחזקין אין שאין מוחזקין לא ^לעלופי לא חיישינן רבא לא אמר כאביי כי קושייה אביי לא אמר כרבא התם לא נגע הכא נגע רב אשי לא אמר כתרוייהו קסבר *כותים גרי אריות הן אביי לא אמר כרב אשי לא סבירא ליה הא דרבא אלא רבא מאי טעמא לא אמר כשמעתיה לדבריו דאביי קאמר וליה לא סבירא ליה: תנו רבנן שחיטת כותי מותרת במה דברים אמורים בשישראל עומד על גביו אבל בא ומצאו ששחט חותך כזית ונותן לו אבלו מותר לאכול משחיטתו ואם לאו אסור לאכול משחיטתו כיוצא בו מצא בידו דקוריא

רבינו גרשום

הכל מומחין שוחטין שיודעין הלכות שחיטה אע"פ שאין מוחזקין שאין בקיאין עדיין: דליתיה קמן דליבדקיה · כלומר לפיכך אם אחרים רואין אותן כשהן שוחטין שיאמרו דשפיר שחטי אוכלין משחיטתן ואם לאו אין אוכלין ולא נתעלף · לשון עיוף ואיכא דאמרי ולא נתבייש לשון ויתעלף · בחולין נט"ל לא איצטריכא ליה כלומר לא איצטריכא ליה למיתני דסמא יכול לשחוט בחולין מ"ם חולין שנעשו על טהרת הקדש לאו כקודש דמו דלאו כולי עלמא אוכלין חוליהן בטהרה: רבא לא אמר כאביי כי קושיא · כלומר דקשיא ליה לאביי: אביי לא אמר כרבא · התם נגע בלומר הא דאקשת לי יוצא ונכנס לכתחלה [לא] והא המניח נכרי בחנותו דמותר אפילו ישראל יוצא ונכנס (מותר) לכתחילה משום דהתם בחנות לא נגע הנכרי אבל הכא נגע דכותי עצמו שוחט ולפיכך יוצא ונכנס לכתחלה לא: רב אשי לא אמר כתרוייהו קסבר כותים גרי אריות הם לא סבירא ליה לרב אשי שכותי יכול לשחוט לפיכך לא סבירא ליה לדאביי ולדרבא דמוקמי הכל שוחטין בכותי: אביי לא אמר כרב אשי · לא סבירא ליה הא דרבא דמומר אוכל נבילות לתיאבון יכול לשחוט דכיון דאוכל נבילות הוא לא קפיד אשחיטה: אלא רבא מ"ם לא אמר כשמעתיה · כלומר רבא אדמוקי הכל שוחטין בכותי אמאי לא מוקי בישראל מומר כשמעתיה: לדבריו דאביי קאמר · כלומר לדידי; מקמיגן הכל שוחטין בישראל מומר לאכול נבילות אלא לדידך דמוקמת ליה בכותי וישראל עומד על גביו מצית לאוקמא למתניתין הכל שוחטין בכותי ואפ' יוצא ונכנס:

[נדה עח:]

[לקמן יג·]

[קדושין עה: ב"ק נח: סנהדרין פה: נדה ט: וע"ע יבמות כד:]

שיטה מקובצת

מ] דסברא דרוב מצויין אצל שחיטה מומחין הן: ב] משום דקשיא להו וכולן: